πλανᾶται σκοπὸς, ὃς καὶ τὰ φυτὰ αἰσθάνεσθαι καὶ ὀπθυμεῖν ἐδόξασεν ὁ δὲ Ἀναξαγόρας, καὶ ὁ Δημόκριτος, καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ νοῦν καὶ γνῶσιν ἔχειν εἶπον τὰ φυτά. ἡμεῖς δὲ, τὰ τοιαῦτα ὡς φαῦλα ὀπορρίπτοντες, τῷ ὑγιεῖ ἐνεχώμεθα λόγῳ. λέγομεν οὖν, ὅτι τὰ φυτὰ οὔτε ὀπθυμίαν, οὔτε αἴσθησιν ἔχουσιν. οὐ γὰρ ὀπθυμία, καὶ ἔστιν εἰ μὴ ἐξ αἰσθήσεως· καὶ τὸ τῶν ἡμετέρων δὲ θελήματος τέλος, πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀποφέρεται. οὐκ οὖν εἰσκομεν γοῦν ἐν τοῖς τοιούτοις αἰσθήσεσι, οὔτε μέλος αἰσθανόμεθα, οὔτε ὁμοιότητα αὐτῶν, οὔτε εἶδος διωρισμένον, οὔτε τι ἀκόλουθον τούτῳ, οὔτε τοπικὴν κίνησιν, οὔτε ὁδόν πρός τι αἰσθητὸν, οὔτε σημεῖόν τι δι' οὗ ἂν κρίνομεν ταῦτα αἰσθήσει ἔχειν, καθὼς καὶ σημεῖα δι' ὧν ὀπτεύομεθα ταῦτα καὶ τρέφεσθαι καὶ αὐξάνεσθαι εἰσκομεν. οὐδὲ συνίσταται παρ' ἡμῖν τοῦτο. εἰ μὴ διότι τὸ θρεπτικὸν καὶ αὐξητικὸν νοοῦμεν μέρη εἶναι τῆς ψυχῆς. ὁπόταν γοῦν τὸ τοιοῦτο φυτὸν εἰσκόμενόν τι μέρος ψυχῆς τοιαύτης ἐν ἑαυτῷ ἔχον, ἐξ ἀνάγκης νοοῦμεν καὶ ψυχὴν ἔχειν αὐτό· ὅτι δὲ στερεῖται αἰσθήσεως, τότε αἰσθητικὸν αὐτὸ μὴ εἶναι, μὴ ἐγχωρεῖν οὐ δεῖ· οὐ γὰρ αἰσθησις αἰτία ὅλων ἐλλάμψεως ζωῆς. τὸ δὲ θρεπτικὸν, αἰτία ὅλων αὐξήσεως προσγματός τινος ζώντος. αὕτη δὲ αἱ διαφοραὶ πορεβαίνουσιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι συνιόντων ἐν ταύτῃ μεταξὺ ζωῆς καὶ τῆς στερήσεως αὐτῆς μέσον τι καταλαβεῖν. εἴποι δὲ τις ἄν, ὡς ἐπεὶ τὸ φυτὸν ζῶν ὄζιν· ἤδη τοῦτο καὶ ζῶον εἴπομεν ἄν. οὐδαμῶς. καὶ γὰρ δυσχερές ὄζι τὴν διοίκησιν τοῦ φυτοῦ ἀποδιδόναι τῇ διοικήσει τῆς ψυχῆς τοῦ ζώου. τὸ γὰρ τὰ φυτὰ τοῦ ζῆν ἀποφάσκον οὕτως, τοῦτο ὄζιν ὅτι οὐκ αἰσθάνονται. καὶ γὰρ εἰσὶ καὶ τινὰ ζῶα γνώσεως ἐστερημένα. ἐπεὶ δὲ ἡ φύσις τὴν τοῦ ζώου ζωὴν ἐν τῷ θανάτῳ φθείρουσα, πάλιν ἐν τῷ ἰδίῳ ῥύει τούτῳ διὰ γενέσεως σωτηρεῖ, ταυτὴ ἀσύμφωνόν ὄζιν, ἵνα μέσον ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου, ἄλλό τι μέσον τεθῶμεν. ὀπτάμεθα ὅτι καὶ τὰ κογχύλια εἰσὶ ζῶα, γνώσεως ἐστερημένα, διότι εἰσὶ φυτὰ ἐν ταύτῃ καὶ ζῶα. μόνη ἄρα ἡ αἴσθησις ὄζιν αἰτία, δι' ἣν ταῦτα λέγονται ζῶα. τὰ γὰρ ζῶν διδόασι τοῖς οἰκείοις εἴδεσιν ὀνόματα καὶ ὁρισμοῖς· τὰ δὲ εἴδη τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις ὀνόματα. δεῖ δὲ τὸ ζῶον ἐκ μιᾶς

A temerè erret, eius intentiò, qui plantis sensum, appetitúmque tribuendum esse, ita existimauit. Anaxagoras, Democritus, & Empedocles mentem quoque, & cognitionem eis inesse affirmarunt. At nos talia tanquam falsa repudiantes, sano insistamus sermoni. Affirmamus igitur quòd neque appetitum plantæ habeant, nec sensum. Appetitus enim non aliunde, quàm è sensu est. Neque igitur sensum in B his deprehendimus, neque partem quæ sentiat, nec eius similitudinem, & neque speciem definitam, nec quidpiam ad hæc consequens, neque motum localem, neque viam ad sensibile aliquod. Et neque signum quodpiam, quò iudicari possit, sensum iis inesse, vt signa habentur, quibus ali sciuntur, & incremento omnino accipere deprehenduntur. Neque verò ita à nobis hoc constituetur, nisi altri- C cem, auctricémque facultatem partes animæ esse cognitum foret. Proinde cum talem quandam huius animæ partem continere planta deprehendatur, necessariò fit vt animam quoque habere eam statuamus. At cùm sensu careat, sensilem ipsam non esse, nequaquam non admittendum. Sensus enim illustrandæ vitæ causa est: vis altrix verò, auctionis rei viuentis est D causa. Hæ differentiæ hoc in loco procedunt, quòd intelligi nequeat vt in eodem, inter vitam, eiúsque priuationem medium inueniatur aliquod. Sed dicat quispiam, quod cùm planta animata sit, animal quoque eandem esse, id quod nos nequaquam affirmamus. Etenim difficile est plantæ functionem attribuere, reddereve animæ functioni: quæ in animali habetur. Quod enim plantis vitam ita inesse negat, est id ipsum, quòd non E sentiant. Sunt autem animalia quoque nonnulla cognitione carentia. Quia verò Natura vitam animalis per mortem corrumpens, suo in genere eandem rursus per generationem conseruat, prorsus consentaneum rationi non est, vt inter animatum, inanimatúmque medium aliud quoddam constituamus. Scimus autem quòd conchylia animalia sint cognitione carentia: quapropter plantæ sunt & F animalia. Solus ergo sensus causa est, per quam hæc animalia dicantur. Nam genera speciebus suis nomina dant, & definitiones: species verò suis indiuiduis nomina: debétque genus ex vna,